

104 LATA POWSTANIA

WIELKOPOLSKIEGO - ZWYCIĘSTWO,

KTÓREGO NIE ZAPOMNIMY!

104 lata temu wybuchło zwycięskie dla Polaków Powstanie Wielkopolskie. 13 lutego 2023 r. w Walkowicach oddano hołd poległym. Delegacje złożyły wieńce. Wspólnie odśpiewano hymn państwowy i "Rot".

Rozkazem Dowódcy Głównego Powstania Wielkopolskiego majora Stanisława Taczaka ustanowiono IV Okręg Wojskowy obejmujący: Chodzież, Czarnków, Wieliszewo, Skwierzynę, Międzybóże, Szamotuły i Oborniki. Dowódcą został ppor. Zdzisław Orłowski. W Powiecie Czarnkowsko-Trzcianeckim i Wieliszewskim na rubieży Noteci wojska niemieckie obsadziły wszystkie przeprawy oraz mosty na Noteci. W Wielkopolsce Powstanie już trwało. 5 stycznia 1919 roku Niemcy zajęli Czarnków, który trzy dni później został wyzwolony. W dniach od 5 lutego do 7 lutego na linii Roskowo-Wieliszewo trwały zacięte walki. Niemcy zostali wyparci z Noteci. 13 lutego między godziną 4, a 5 rano 3 kompanie niemieckie przekroczyły rzekę nr 13 na Noteci pod Walkowicami i uderzyły na Romanowo z myślą o ponownym zaatakowaniu Czarnkowa. W międzyczasie z Czarnkowa przybył Batalion Czarnkowskich Powstańców. Po ataku Niemcy zaszyli się w rejonie Walkowic. Powstańcy z Czarnkowa, Szamotuły i Obornik zaatakowali Walkowice z kilku stron i wyparli Niemców z Noteci. Walki pod Romanowem i Walkowicami to jedna z ostatnich działań w Powstaniu Wielkopolskim. Wielkopolanie po 123 latach niewoli zdali obronę tradycji narodowej, język i wiarę katolicką.

Do dzisiaj wspomina się w Walkowicach mieszkańca wsi Kowala Martenka, który w sylwestra 1918 roku uruchomił dzwon (ten historyczny dzwon, który stoi w Walkowicach na postumencie). To był alarm, ale nie na powstanie, to było radosne zawołanie „OTO POLSKA MAMY, POLSKA ODZYSKUJE NIEPODLEGŁOŚĆ”. To było też symboliczne zawołanie. Rodacy! Do broni, tutaj jest granica, teraz albo nigdy.

Powstanie było kołowym zwyciężskim akordem „Najdłuższej Wojny Nowoczesnej Europy”, prowadzonej od rozbiorów walki z germanizacją. Zaciętej wojny nie na polu bitwy, nie na koniu i z szabłą, ale w organicznej pracy na polach aktywności społecznej, od handlu, bankowości i wzorowej organizacji życia gospodarczego do walki o polską mowę i wiarę w kościołach, szkołach, w domach rodzinnych.

**"ODDALIŚCIE OJCZYŹNIE ŻYCIU
POLSKIEJ ZIEMI KREW,
NARODOWI SERCE,
BOGU DUSZ?"**

Dzień 13 lutego 1919 roku to dla mieszkańców Walkowic data szczególna. Tego właśnie dnia rozegrała się bitwa o Walkowice i Romanowo. Bitwa stała się jednym z najważniejszych momentów Powstania Wielkopolskiego na Ziemi Czarnkowskiej. W 104 rocznicę tych wydarzeń, pod obeliskiem w Walkowicach, uczczono pamięć o bohaterach. W okolicznych przemówieniach zaproszeni goście mówili o tym, że pamięć - to najlepszy prezent jaki możemy dać od siebie dla Polski. Ważne jest, aby kierować się w życiu takimi zasadami, jakimi kierowali się nasi przodkowie, którzy walczyli o niezależność i

